

Î N C H E I E R E

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Liubovi Nezdvețkaia,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Nezdvețkaia împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, Iurii Russu și Ludmilei Russu cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, contestarea actului administrativ, anularea procesului-verbal privind rezultatele licitației și declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, și la cererea reconvențională a lui Iurie Russu împotriva Liubovi Nezdvețkaia cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin demolarea construcției neautorizate și evacuarea bunurilor mobile din bunul imobil,

împotriva deciziei din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliul com. Stăuceni și Liubovi Nezdvețkaia, și s-a menținut hotărârea din 28 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău

c o n s t a t ă :

La data de 19 mai 2014, Serghei Nezdvețki a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin ordinul de repartiție nr. 328 din 20 iunie 1985, familiei sale, compusă din șapte persoane, i s-a repartizat apartamentul nr. XXXXX, constituit din trei odăi, cu suprafața totală de 72,30 m², inclusiv cea locuibilă de 35,30 m² și construcția accesorie pentru păstrarea lemnului și cărbunilor.

În legătură cu faptul că dispunea de un automobil, în anul 1988, cu acordul administrației publice locale și Comitetului Sindical al întreprinderii „Radio Telecomunicației” a construit un garaj cu suprafața de 21 m².

A susținut că în baza hotărârii nr. 89 din 14 septembrie 1995 a Comisiei municipale de Privatizare a Fondului de Locuințe, dânsul împreună cu mama sa Nezdvețkaia

Nadejda au participat la privatizarea apartamentului XXXXX revenindu-i fiecăruia a câte 1/2 cotă-parte din imobilul dat.

A reținut că în baza certificatului de moștenitor legal nr. 2933 din 06 iunie 2013 a primit prin succesiune 1/2 cotă-parte din apartamentul enunțat supra, rămasă după moartea mamei sale Nezdvețkaia Nadejda, decedată la 16 noiembrie 2012.

Reclamantul a invocat că pe parcursul a mai mult de 15 ani a posedat și s-a folosit cu bună-credință, sub nume de proprietar, de construcția accesorie cu suprafața de 41 m² și construcția – garaj cu suprafața de 21 m².

Potrivit Raportului de evaluare a bunurilor imobile amplasate XXXXX din 17 aprilie 2014, valoarea garajului constituie suma de 15.235 de lei, iar a construcției auxiliare de 20.006 lei.

A notat reclamantul că potrivit art. 332 alin. (1) din Codul civil, dacă o persoană, fără să fi dobândit dreptul de proprietate, a posedat cu bună-credință sub nume de proprietar un bun imobil pe parcursul a 15 ani, acesta devine proprietarul bunului respectiv.

În contextul expus a cerut Nezdvețki Serghei recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile: construcție accesorie, cu suprafața de 42 m² și construcție - garaj, cu suprafața de 21 m², amplasate pe terenul cu suprafața de 0,0412 ha din XXXXX, cu obligarea organului cadastral să înregistreze dreptul de proprietate asupra construcției accesorii cu suprafața de 42 m² și construcției – garaj, cu suprafața de 21 m², pe numele dânsului.

La data de 06 ianuarie 2015, Nezdvețki Serghei a mai depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, Iurii Russu și Ludmillei Russu cu privire la contestarea actului administrativ și declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin decizia nr. 2/29 din 05 aprilie 2013 a Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, terenul cu suprafața de 0,0412 ha, situat XXXXX proprietate a administrației publice locale, pe care sunt amplasate construcția accesorie cu suprafața de 41 m² și construcția – garaj cu suprafața de 21 m², care se află în posesia și folosința dânsului, a fost acceptat și format ca bun imobil separat, iar prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 875 din 20 mai 2014, administrația publică locală a înstrăinat lotul dat de pământ soților Russu Iurie și Russu Ludmila.

A considerat reclamantul că Consiliul com. Stăuceni, mun. Chișinău prin actul administrativ și contractul de vânzare-cumpărare sus-nominalizate, îi lezează dreptul de posesie și și folosință asupra bunurilor imobile în litigiu.

A reținut că la 13 noiembrie 2014 s-a adresat Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău cu cererea prealabilă nr. 02/1-25/1139, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 2/29 din 05 aprilie „Cu privire la formarea ca bunuri imobile a unor terenuri” în partea ce se referă la lotul de pământ cu suprafața de 0,0412 ha situat pe XXXXX, ca fiind emisă ilegal și neîntemeiat, însă prin decizia nr. 9/13 din 09 decembrie 2014, i s-a refuzat.

În contextul expus, a cerut Nezdvețki Serghei anularea deciziei nr. 2/29 din 05 aprilie „Cu privire la formarea ca bunuri imobile a unor terenuri” a Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău în partea ce se referă la lotul de pământ cu suprafața de 0,0412 ha situat XXXXX, ca fiind emisă ilegal și neîntemeiat, precum și declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 875 din 20 mai 2014 a terenului cu suprafața de 0,0412 ha situat XXXXX, încheiat între Primăria com. Stăuceni, mun. Chișinău și Russu Iurie și Russu Ludmila.

Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 14 mai 2015, și ulterior la 19 octombrie 2015, reclamantul Nezdvețki Serghei și-a concretizat pretențiile din acțiune îndreptate împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Iurii Russu și Ludmila Russu privind recunoașterea dreptului său de proprietate asupra bunurilor imobile: construcție accesorie cu suprafața de 42 m² și construcție – garaj cu suprafața de 21 m², amplasate pe terenul cu suprafața de 0,0412 ha din XXXXX în temeiul art. 332 din Codul civil – uzucapiunea imobiliară.

Suplimentar, a invocat reclamantul că la moment proprietarii ai lotului de pământ vizat supra sunt soții Russu Iurii și Russu Ludmila în baza contractului de vânzare-cumpărare XXXXX.

Totodată, a mai reținut reclamantul că Primăria com. Stăuceni, mun. Chișinău conform Actului de stabilire a hotarelor din 12 aprilie 2013 și planului geometric din 12 aprilie 2013, aprobat de organul cadastral la 02 mai 2013, a stabilit hotarul terenului aferent pe care sunt amplasate construcțiile accesorii în litigiu, fiind înregistrat sub nr. cadastral XXXXX.

Prin încheierea din 14 mai 2015 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, au fost conexeate într-un singur proces civil cauza civilă intentată la acțiunea lui Nezdvețki Serghei împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Iurii Russu și Ludmila Russu privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, cu cauza civilă intentată la acțiunea lui Nezdvețki Serghei împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, Iurii Russu și Ludmillei Russu cu privire la contestarea actului administrativ și declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului.

La data de 21 martie 2016, Russu Iurii a depus cerere reconvențională împotriva lui Serghei Nezdvețki cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra terenului prin demolarea construcției neautorizate.

În motivarea acțiunii reconvenționale reclamantul a indicat că la 22 aprilie 2014 Primăria com. Stăuceni, mun. Chișinău în calitate de vânzător a înstrăinat la licitație publică lotul de pământ cu suprafața de 0,0412 ha, nr. XXXXX, pentru construcții, situat pe XXXXX, în rezultatul căreia dânsul în calitate de cumpărător l-a achiziționat, fiind încheiat în acest sens la 20 mai 2014, cu autoritatea publică locală, contractul de vânzare-cumpărare nr. 875.

Astfel, atât el, cât și soția sa Russu Ludmila au devenit proprietarii legitimi ai terenului indicat supra, fapt ce rezultă și din datele din Registrul bunurilor imobile.

A susținut că în calitate de proprietar legal al lotului de pământ cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX, pentru construcții, situat pe XXXXX, prin prisma art. 315 din Codul civil, beneficiază de toate atributele dreptului de proprietate, adică posesia, folosința și dispoziția acestuia.

A declarat că potrivit legislației în vigoare proprietatea, în condițiile legii, este inviolabilă, iar dreptul de proprietate este garantat și nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire.

A reținut că pârâtul Nezdvețki Serghei prin cererile sale de chemare în judecată pretinde că garajul cu suprafața de 21 m², amplasat pe terenul cu suprafața de 0,0412 ha din str. XXXXX, a fost edificat nemijlocit de către el, fără a ține cont de faptul că bunul respectiv a fost construit neautorizat pe un lot de pământ ce nu-i aparține, în consecință

dânsul având de suferit, aflându-se astfel în imposibilitate de a-și valorifica pe deplin dreptul de proprietate asupra terenului în cauză.

În contextul relatat, a cerut Russu Iurii să fie obligat Serghei Nezdvețki de a înlătura obstacolele în exercitarea dreptului său de proprietate asupra terenului, cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX prin demolarea construcției neautorizate – garaj, cu suprafața de 21 m², situat pe lotul dat de pământ, precum și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 13 septembrie 2016 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău, Liubovi Nezdvețkaia, soția, a fost admisă în calitate de succesor în drepturi a reclamantului Nezdvețki Serghei, decedat la 29 februarie 2016.

Pe parcursul examinării cauzei, Iurii Russu și-a concretizat pretențiile din cererea reconvențională, înaintată împotriva Liubovi Nezdvețkaia, solicitând înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului său de proprietate asupra terenului, cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX, prin demolarea construcției neautorizate – garaj, cu suprafața de 21 m², situat pe lotul dat de pământ, obligarea pârâtei să evacueze toate bunurile sale ce-i aparțin din șura cu suprafața de 42 m², situată pe terenul în litigiu, precum și încasarea din contul ultimei în beneficiul său a sumei de 200 de lei taxa de stat și 5.000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Subsecvent, a indicat reclamantul că în timpul vieții Nezdvețki Serghei a recunoscut faptul că a construit neautorizat construcția – garaj pe terenul cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX precum și că își păstrează lucrurile în construcția – șură, cu suprafața de 42 m², amplasată pe lotul în litigiu.

La data de 23 noiembrie 2016, Nezdvețki Liubovi, succesor în drepturi a soțului decedat Nezdvețki Serghei, a depus cerere de chemare în judecată de concretizare a pretențiilor îndreptată împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, Iurii Russu și Ludmillei Russu, solicitând anularea deciziei Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău nr. 2/29 din 05 aprilie 2013 „Cu privire la formarea ca bunuri imobile a unor terenuri” în partea acceptării formării ca bunul imobil separat terenul cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului în litigiu nr. 875 din 20 mai 2014, încheiat între Primăria com. Stăuceni, mun. Chișinău și Russu Iurii și Russu Ludmila, precum și anularea procesului-verbal nr. 3 privind rezultatele licitației din 22 aprilie 2014 cu privire la vânzarea terenului pentru construcții cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX.

În susținerea cererii Nezdvețki Liubovi a invocat că în baza procesului-verbal nr. 3 privind rezultatele licitației din 22 aprilie 2014 și contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr. 875 din 20 mai 2014, Primăria com. Stăuceni, mun. Chișinău a înstrăinat familiei Russu Iurii și Ludmila terenul cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX, pe care sunt amplasate construcția accesorie cu suprafața de 42 m², destinată pentru depozitarea lemnului și a cărbunilor, și construcția – garaj cu suprafața de 21 m², care se află în posesia și folosința familiei sale, încălcându-i în așa mod dreptul de posesie și folosință asupra imobilelor enunțate amplasate pe lotul în cauză.

A declarat că Primăria com. Stăuceni, mun. Chișinău, contrar prevederilor art. 793-795 din Codul civil, ilegal a înstrăinat lotul de pământ vizat supra, încălcând dreptul de preemțiune a familiei sale de a procura terenul în cauză, or, soțul ei Nezdvețki Serghei anterior, și anume la 23 iulie 2013, s-a adresat autorității publice locale cu cerere privind cumpărarea lotului respectiv, însă cu toate acestea ultima a ignorat faptul dat.

Afară de aceasta, a explicat reclamanta că construcțiile auxiliare, care se află în posesia și folosința dânsului, amplasate pe lotul de pământ, cu suprafața de 0,0412 ha, nr.

cadastralXXXXX, au aparținut anterior ÎS „Radio Telecomunicații”, care în anul 1985 le-a transmis familiei Nezdvețki, fapt ce se confirmă prin adeverința din 06 septembrie 1960 și procesul-verbal al ședinței Comitetului executiv a sovietului de deputați raional Vadul lui Vodă din 10 decembrie 1955.

De asemenea, a reținut că la momentul înstrăinării terenului în litigiu lui Russu Iurii și Ludmillei Russu, acesta nu era liber, ci ocupat de construcții auxiliare ale căror proprietar este ÎS „Radio Telecomunicații”.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2016 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău, acțiunea inițială depusă de Nezdvețkaia Liubovi a fost respinsă ca neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională depusă de Russu Iurii a fost admisă în parte, fiind obligată Liubovi Nezdvețkaia să nu creeze lui Russu Iurii obstacole în folosirea terenului, nr. cadastralXXXXX, ce aparține ultimului de drept de proprietate privată. A fost obligată Liubovi Nezdvețkaia să demoleze construcția – garaj cu suprafața de 21 m², amplasată pe terenul nr. cadastralXXXXX. A fost încasată din contul Liubovi Nezdvețkaia în beneficiul lui Iurii Russu suma de 200 de lei taxa de stat și 3.800 de lei cheltuieli de asistență juridică. În rest pretențiile din acțiunea reconvențională au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin hotărârea suplimentară din 03 februarie 2017 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău, a fost obligată Liubovi Nezdvețkaia să evacueze toate bunurile mobile ce îi aparțin din construcția – șura cu suprafața de 42 m², situată pe terenul XXXXX

Prin decizia din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliul com. Stăuceni și Liubovi Nezdvețkaia, și s-a menținut hotărârea din 28 decembrie 2016 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău.

Referitor la pretenția Liubovi Nezdvețkaia privind anularea deciziei Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău nr. 2/29 din 05 aprilie 2013 „Cu privire la formarea ca bunuri imobile a unor terenuri” în partea acceptării formării ca bunul imobil separat terenul cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că Nezdvețki Serghei s-a adresat Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău privind anularea actului administrativ vizat cu cerere prealabilă tocmai la 13 noiembrie 2014.

Însă, cu toate acestea, instanțele de judecată au stabilit că la actele cauzei nu se atestă înscrisuri probatorii care să confirme data exactă a comunicării lui Nezdvețki Serghei a deciziei Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău nr. 2/29 din 05 aprilie 2013, or, prin semnarea Actului de stabilire a hotarelor din 12 aprilie 2013 nu se confirmă faptul că Nezdvețki Serghei (succesor în drepturi Nezdvețkaia Liubovi) a cunoscut despre emiterea deciziei nr. 2/29 din 05 aprilie 2013.

În contextul expus, au considerat instanțele de judecată inferioare că cererea prealabilă din 13 noiembrie 2014 privind anularea în parte a deciziei Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău nr. 2/29 din 05 aprilie 2013, a fost depusă de Nezdvețki Serghei în termenul stabilit de lege.

În ce privește temeinicia și legalitatea emiterii de către Consiliul com. Stăuceni, mun. Chișinău a deciziei nr. 2/29 din 05 aprilie 2013, instanțele de judecată ierarhic inferioare au notat că administrația publică locală com. Stăuceni, mun. Chișinău, la data emiterii actului administrativ enunțat era proprietarul terenului în litigiu, care făcea parte din domeniul public al unității administrativ-teritoriale, respectiv, Consiliul local era în drept în conformitate cu prevederile Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 și Codului funciar, luând la bază cererile cetățenilor din localitatea

dată privind dorința de a procura terenurile administrației publice locale, să formeze terenul cu suprafața de 0,0412 ha, nr. XXXXX, ca bun imobil separat, ca ulterior prin decizia nr. 5/12 din 13 august 2013 să fie expus spre vânzare, în condițiile legii, la licitație publică.

Cu referire la pretențiile Liubovi Nezdvețkaia privind anularea-procesului verbal al licitației publice nr. 3 din 22 aprilie 2014 și a contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr. 875 din 20 mai 2014, instanțele de judecată au menționat că lotul de pământ în speță nu a avut vreo dată statut de teren aferent al casei de locuit a lui Nezdvețki Serghei, succesor în drepturi Nezdvețki Liubovi, și nici nu a făcut parte din imobilul locativ al acestora, pentru a fi înstrăinat în mod prioritar familiei respective.

Au stabilit instanțele de judecată că Consiliul com. Stăuceni, mun. Chișinău, în conformitate cu prevederile art. 14, art. 68 și art. 77 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 și art. 10 din Codul funciar, just prin decizia nr. 5/12 din 13 august 2013, a decis expunerea bunului imobil dat, proprietate a administrație publice locale, spre vânzare la licitație publică pentru toți doritorii care au avut intenția de a-l procura după principiul prețului maxim propus, în rezultatul căreia câștigător a fost desemnat Russu Iurii, care a procurat lotul în cauză contra sumei de 80.000 de lei.

Au notat instanțele de judecată că până la desfășurarea licitației, Consiliul com. Stăuceni, mun. Chișinău, a publicat în Monitorul Oficial nr. 80-85 din 04 aprilie 2014 anunțul privind desfășurarea licitației potrivit cerințelor legii.

Deci, Nezdvețki Serghei și soția acestuia Nezdvețkaia Liubovi, ca succesor în drepturi, au avut posibilitatea de a participa la licitație, însă ultimii nu au beneficiat de dreptul lor, or, publicarea anunțului în Monitorul Oficial are ca scop informarea societății civile despre organizarea licitației, împrejurare ce denotă că aceștia trebuiau să cunoască despre faptul dat.

Mai mult ca atât, la caz nu au fost stabilite careva încălcări de la lege la organizarea și desfășurarea licitației, care ar duce la nulitatea procesului-verbal privind rezultatele licitației nr. 3 din 22 aprilie 2014 și subsecvent a contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX. În ce privește argumentul Liubovi Nezdvețkaia precum că Primăria com. Stăuceni, mun. Chișinău, contrar prevederilor art. 793-795 din Codul civil, ilegal a înstrăinat lotul de pământ vizat supra, încălcând dreptul de preemțiune a familiei sale de a procura terenul în cauză, or, soțul ei Nezdvețki Serghei anterior, și anume la 23 iulie 2013, s-a adresat autorității publice locale cu cerere privind cumpărarea lotului respectiv, însă cu toate acestea autoritatea publică locală a ignorat faptul dat, instanțele de judecată ierarhic inferioare l-au considerat declarativ, având în vedere că chiar în textul deciziei nr. 5/12 din 13 august 2013, Consiliul com. Stăuceni, mun. Chișinău a menționat că, examinând cererea lui Nezdvețki Serghei nr. 02/1-25/608 din 23 iulie 2013, a constatat că terenul solicitat nu face parte din imobilul locativ al solicitantului și nu are statut de teren aferent, din care considerente în temeiul art. 10 din Codul funciar și art. 14 și 68 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, a acceptat expunerea terenului cu suprafața de 0,0412 ha, nr. cadastral XXXXX la licitație publică spre vânzare (f.d. 119, vol. I).

Cu referire la pretenția Liubovi Nezdvețkaia privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra construcției accesorii cu suprafața de 42 m² și a garajului cu suprafața de 21 m² amplasate pe terenul cu suprafața de 0,0412 ha din str. XXXXX instanțele de judecată ierarhic inferioare au indicat că dobândirea dreptului de proprietate asupra unui

bun imobil prin uzucapiune este condiționată de legiuitor de respectarea anumitor condiții în conformitate cu principiile generale de drept.

Au concluzionat instanțele de judecată că construcțiile auxiliare în litigiu au fost construite neautorizat, în lipsa certificatului de urbanism și autorizației de construire, or, buna-credință necesară pentru constatarea uzucapiunii, nu poate fi reținută asupra construcțiilor neautorizate conform legii.

Pe marginea acțiunii reconvenționale, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că Russu Iurii deține dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,0412 ha din strXXXXX dobândit în mod legal, iar Liubovi Nezdvețki îi creează proprietarului impedimente în exercitarea atributelor dreptului de proprietate, adică de posesie și folosință asupra imobilului în litigiu, fapt ce denotă că Russu Iurii prin efectul legii beneficiază de dreptul la încetarea încălcării dreptului său de proprietate prin obligarea pârâtei să nu-i creeze obstacole, prin demolarea construcției neautorizate – garajul și evacuarea tuturor bunurilor mobile ale acesteia din șura ocupată fără temei legal.

La data de 05 septembrie 2018, Liubovi Nezdvețkaia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 decembrie 2016 a Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii inițiale și de admitere a acțiunii reconvenționale.

În susținerea recursului Liubovi Nezdvețkaia a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La data de 11 octombrie 2018, în adresa Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, Iurii Russu și Ludmillei Russu au fost expediate copiile recursului declarat de către Nezdvețkaia Liubovi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, însă părțile nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Nezdvețkaia Liubovi este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Instanța de recurs reține că din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Liubovi Nezdvețkaia la 13 iulie 2018 (f.d. 164, vol. II), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă.

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 05 septembrie 2018.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de Liubovi Nezdvețkaia, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență lor, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel inițial și cea suplimentară, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător (f.d. 209-210, vol. I; 127-132, vol. II).

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurenta nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Liubovi Nezdvețkaia nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Liubovi Nezdvețkaia nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Liubovi Nezdvețkaia a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicții (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Liubovi Nezdvețkaia împotriva deciziei din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Liubovi Nezdvețkaia împotriva deciziei din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Nezdvețkaia împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău, Iurii Russu și Ludmillei Russu cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, contestarea actului administrativ, anularea procesului-verbal privind rezultatele licitației și declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, și la cererea reconvențională a lui Iurie Russu împotriva Liubovi Nezdvețkaia cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin demolarea construcției neautorizate și evacuarea bunurilor mobile din bunul imobil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișcă-Doneva

Nina Vascan